

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Munteanu Violina în numele succesorului părții vătămate Pavlinciuc Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 mai 2021, în cauza penală în privința lui,

Pavlinciuc Marin xxxxxxxxxxxxxxxxx

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 14.01.2021 – 15.02.2021;

Instanța de apel: 18.03.2021 – 11.05.2021;

Instanța de recurs: 19.07.2021 – 20.10.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 15 februarie 2021, Pavlinciuc Marin, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal, și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită acestuia, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 11 (unsprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea de la Pavlinciuc Marin, în beneficiul lui Pavlinciuc Alexandru, prejudiciul moral în sumă de 200.000 (două sute mii) lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 16.000 (șaisprezece mii) lei. În restul pretențiilor acțiunea a fost respinsă.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

S-a încasat de la Pavlinciuc Marin Constantin în bugetul de stat cheltuielile judiciare în sumă de 9942 (nouă mii nouă sute patruzeci și doi) lei

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că,

Pavlinciuc Marin, la 25 octombrie 2020, aproximativ ora 22:00, aflându-se la domiciliu, situat în s. Y., r. Fălești, a inițiat un conflict cu tatăl său Pavlinciuc Constantin, cu care locuia împreună, în procesul căruia, urmărind scopul lipirii de viață a ultimului, i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea capului și a corpului, prin ce i-a cauzat victimei vătămări corporale sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu contuzie cerebrală și hemoragie subarahnoidală la emisfera cerebrală stânga, trauma contuză a toracelui cu fracturi costale multiple pe dreapta cu deplasarea fragmentelor și lezarea pleurei parietale cu hemopneumotorax pe dreapta, care au provocat dezvoltarea șocului posthemoragic și traumatic, care prin concluziile raportului de expertiză medico - legală nr. 202020C0140 din 10.12.2020, se referă la categoria leziunilor grave, periculoase pentru viața, de la ce în scurt timp a survenit decesul victimei.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Munteanu Violina în numele succesoriului părții vătămate Pavlinciuc Alexandru, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră și acțiunea civilă să fie admisă integral.

3.1 În motivarea apelului, avocatul Munteanu Violina în numele succesoriului părții vătămate Pavlinciuc Alexandru a invocat că:

- prima instanță nu a dat apreciere corespunzătoare circumstanțelor cauzei și a aplicat inculpatului o pedeapsă foarte blândă pentru fapta comisă;

- prejudiciul cauzat succesoriului părții vătămate decedate Pavlinciuc Alexandru nu a fost restituit și la caz nu există circumstanțe atenuante excepționale ce ar permite aplicarea unei pedepse sub limita stabilită de lege;

- consideră că simpla recunoaștere a vinei nu justifică instanța de judecată de a aplica acestuia o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege, chiar și în condiția examinării cauzei în procedură simplificată;

- circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea de omor, cruzimea aplicată față de victimă și batjocorirea acesteia, constituie circumstanță agravantă, ce influențează la stabilirea termenului de pedeapsă și exclude aplicarea unei pedepse atât de blânde. Or, asemenea sentințe încurajează societatea la comiterea de infracțiuni;

- ținând cont de suferințele psihice raportate la consecințele infracțiunii săvârșite de către învinuitul Pavlinciuc Marin, față de succesoriul părții vătămate Pavlinciuc Alexandru, prejudiciul moral în mărime de 50 000 euro, este unul întemeiat, concluzie ce rezultă din practica judiciară privind aplicarea legislației referitor la încasarea

despăgubirilor morale, reprezentând o satisfacție echitabilă cum indică art. art. 41 al CEDO. Or, în acțiunea civilă Pavlinciuc Alexandru a indicat direct despre suferințele psihologice suportate, care însă nu au fost apreciate la justa valoare, prin ce, evident a fost încălcată, practica CEDO cu referire la art. 6 CEDO.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, din 11 mai 2021 a fost respins apelul avocatului Munteanu Violina în interesele succesorului părții vătămate Pavlinciuc Alexandru, ca nefondat, și menținută sentința fără modificări.

4.1 *Instanța de apel* a constatat că cauză a fost judecată de către prima instanță în temeiul art. 364¹ CPP, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către Pavlinciuc Marin, prin cererea depusă personal în cadrul ședinței de judecată, până la începerea cercetării judecătorești.

În continuare a reținut că, prima instanță, chestionându-l pe inculpatul Pavlinciuc Marin în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, în corespundere cu probele administrate, a concluzionat, că faptele sunt stabilite, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea inculpatului, ce au permis stabilirea corectă a pedepsei penale, recurgând la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz.

Instanța de apel a considerat, că pedeapsa sub formă de închisoare stabilită inculpatului Pavlinciuc Marin, este în coraport cu gravitatea infracțiunii comise – *infracțiune excepțional de gravă*, cu personalitatea inculpatului – *se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru; nu are antecedente penale; motivul săvârșirii infracțiunii – relațiile ostile cu victima; atitudinea inculpatului față de faptele comise și față de procesul desfășurat în privința sa – în cadrul ședinței de judecată inculpatul a declarat că se căiește de cele comise și îi pare rău; condițiile de viață ale familiei inculpatului – acesta nu este căsătorit, nu are la întreținere persoane; prezența circumstanței atenuante prevăzute de art. 76 alin.(1) lit. f) Codul penal: contribuirea activă la descoperirea infracțiunii; prezența circumstanței agravante prevăzute de art. 77 alin.(1) lit. j) Codul penal: săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate alcoolică.*

Astfel, a considerat că, pentru fapta comisă, lui Pavlinciuc Marin i-a fost aplicată o pedeapsă aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea lui, la formarea unei atitudini corespunzătoare a acestuia față de ordinea de drept și principiile morale

În opinia instanței de apel, pedeapsa astfel cum a fost individualizată de către prima instanță răspunde atât principiului

proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 Cod penal, cuantumul acesteia este dozată corespunzător, iar față de natura și gravitatea faptei comise, a circumstanțelor reale de săvârșire a ei, pedeapsa aplicată inculpatului Pavlinciuc Marin este aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii.

Criticile aduse de către partea apărării în ceea ce privește blândețea pedepsei aplicate prin sentință inculpatului Pavlinciuc Marin, Colegiul penal instanța de apel le-a apreciat ca nefondate, deoarece la aplicarea pedepsei penale, prima instanță s-a conformat prevederilor legii care reglementează procesul de stabilire și individualizare a pedepsei, motivându-și suficient soluția luată sub aspectul aplicării pedepsei sub formă de închisoare.

Cu referire la argumentul adus de către partea apărării că nu este de acord cu suma prejudiciului moral stabilit de către prima instanță dat fiind în acțiunea civilă Pavlinciuc Alexandru a indicat direct despre suferințele psihologice suportate, care însă nu au fost apreciate la justa valoare, prin ce, evident a fost încălcată, practica CEDO cu referire la art. 6 CEDO, instanța de apel, în acest sens luând în considerare prevederile art. 2037 alin.(1) Cod civil, unde este indicat că: „mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate”, a considerat întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la încasarea în beneficiul părții civile Pavlinciuc Alexandru de la inculpatul Pavlinciuc Marin suma de 200.000 lei cu titlu de compensație pentru paguba morală cauzată, or aceasta reprezintă o justă și echitabilă despăgubire.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Munteanu Violina în interesele succesorului părții vătămate Pavlinciuc Alexandru prin care invocând incidența *pct. 6) și 10)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu pronunțarea hotărârii, prin care sa se dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel în alt complet de judecată.

5.1 În susținerea recursului avocatul Munteanu Violina în interesele succesorului părții vătămate Pavlinciuc Alexandru a invocat că:

- atât prima instanță cât și cea de apel au apreciat greșit circumstanțele cauzei și respectiv individualizarea pedepsei a fost contrar prevederilor legale. În cadrul examinării cauzei penale, instanța de apel a constatat în acțiunile inculpatului ca circumstanță agravantă

starea de ebrietate a acestuia;

- la caz, lipsesc circumstanțe atenuante sau alte împrejurări ce ar permite instanței în această cauză aplicarea unei pedepse atât de blânde pentru o infracțiune de omor. Or, pentru această faptă pedeapsa minimă fiind 15 ani închisoare, în timp ce cea mai aspră pedeapsă este cu detențiunea pe viață. Iar, prejudiciul cauzat succesorului părții vătămate decedate Pavlinciuc Alexandru nu a fost restituit și la caz nu există circumstanțe atenuante excepționale ce ar permite aplicare unei pedepse sub limita stabilită de lege;

- Pavlinciuc Alexandru, în urma acestei crime și-a pierdut fratele, care la rândul său a avut o moarte groaznică plină de chinuri în timp ce inculpatul nu este pedepsit corespunzător. Iar, simpla recunoaștere a vinei nu justifică instanța de judecată de a aplica acestuia o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege, chiar și în condiția examinării cauzei în procedură simplificată. Or, limitele de pedeapsă sunt compuse din minim și maxim, și aplicare unei pedepse minime trebuie să fie generată de un șir de circumstanțe atenuante, precum și de restituirea prejudiciului succesorului părții vătămate decedate. Pe când circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea de omor, cruzimea aplicată față de victimă și batjocorirea acesteia, constituie circumstanță agravantă ce influențează la stabilirea termenului de pedeapsă și exclude aplicare unei pedepse atât de blânde;

- ținând cont de suferințele psihice raportate la consecințele infracțiunii săvârșite de către învinuitul Pavlinciuc Marin, față de succesorul părții vătămate Pavlinciuc Alexandru, prejudiciul moral în mărime de 50 000 euro, este unul întemeiat, concluzie ce rezultă din practica judiciară privind aplicarea legislației referitor la încasarea despăgubirilor morale, reprezentând o satisfacție echitabilă cum indică art. 41 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente:

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor

stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit conținutului recursului, recurentul invocă temeieri de drept pct.6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care prevăd, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul Penal raportând temeiul prevăzut de pct. 6) alin. (1) Cod de procedură penală invocat de recurent în recurs, cu textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurent, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece decizia atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul avocatului Munteanu Violina în interesele succesorului părții vătămate Pavlinciuc Alexandru, instanța de apel nu a admis nici o eroare care să afecteze soluția instanței, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Din textul recursului se reține că recurentul este de acord cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Pavlinciuc Marin în baza art. 145 alin. (2) lit. e¹) Cod penal cu aplicarea prevederilor art. 364 ¹ alin. (8) Cod de procedură penală, însă nu este de acord cu minimul din noile limite de pedeapsa stabilită sub formă de închisoare pe un termen de 11 (unsprezece) ani, solicitând să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră.

Colegiul Penal menționează că pedeapsa stabilită de către instanțele judecătorești inferioare a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

Astfel, instanța de apel și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite inculpatului Pavlinciuc Marin, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului,

precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

Argumentele recurentului precum că „*atât prima instanță cât și cea de apel au apreciat greșit circumstanțele cauzei și respectiv individualizarea pedepsei a fost contrar prevederilor legale*”, Colegiul Penal le consideră neîntemeiate și pur declarative, or, potrivit materialelor dosarului prima instanță a stabilit în calitate de circumstanțe atenuante, în privința inculpatului Pavlinciuc Marin, în conformitate cu art. 76 alin.(1) lit. f) Codul penal - *contribuirea activă la descoperirea infracțiunii*, fiind totodată stabilită și prezența circumstanței agravante prevăzute de art. 77 alin.(1) lit. j) Codul penal: *săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate alcoolică*.

Argumentele recurentului precum că inculpatului urmează a fi aplicată o pedeapsă mai aspră nu pot fi reținute, la caz Colegiul penal consideră că cerința în cauză este nefondată, în acest sens prin prisma materialelor cauzei penale se concluzionează că prima instanță argumentat a aplicat inculpatului Pavlinciuc Marin pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 11 (unsprezece) ani. Or, sancțiunea art. 145 alin.(2) lit. el) Codul penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 15 la 20 ani sau detențiune pe viață. Reieșind din faptul că inculpatul se căiește sincer de cele comise, a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, iar la solicitarea sa judecarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 364/1 alin.(8) Codul de procedură penală, acesta beneficiază de o reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanțele de fond au pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse sub formă de închisoare, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentele invocate de recurent privind aplicarea unei pedepsei privative de libertate pe un termen mai mare, urmând a fi declarate ca neîntemeiate.

Pe lângă aceasta, motivele invocate în recurs, (precum cel referitor la cuantumul prejudiciului moral) au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că inculpatului i s-a aplicat o pedeapsă conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Munteanu Violina în numele succesorului părții vătămate Pavlinciuc Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 mai 2021, în cauza penală în privința lui *Pavlinciuc Marin xxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată **26 noiembrie 2021**

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana